

บทที่ 4

ผลกระทบ

ความต้องการประการหนึ่งของเกษตรกรคือการเพิ่มผลผลิต โดยการใส่ปุ๋ยในแปลงอนุรักษ์ ซึ่งการเปรียบเทียบผลผลิตนั้นสามารถแบ่งแยกเป็นหลายวิธี การประเมินผลนี้สามารถแยกได้ 3 วิธี วิธีแรกก็คือเปรียบเทียบผลผลิตรวมทั้งหมดของเกษตรกรในแปลงอนุรักษ์ ต่อผลผลิตทั้งหมดในแปลงดั้งเดิม ประการที่สอง คือการเปรียบเทียบผลผลิตของเกษตรกรแต่ละคนในแปลงอนุรักษ์กับแปลงดั้งเดิม ประการที่สาม คือการเปรียบเทียบผลผลิตในแปลงอนุรักษ์และแปลงดั้งเดิมตามความต้องการของเกษตรกร

ตอนที่ 1 ข้าวโพด

ตารางที่ 52 แสดงให้เห็นค่าเฉลี่ยของผลผลิตของข้าวโพดต่อไร่ บนแปลงอนุรักษ์ กับแปลงดั้งเดิม แต่ไม่ได้หาค่าเฉลี่ยแยกตามเผ่าในแต่ละพื้นที่

การเลี้ยงที่เกษตรกรบางคนอาจได้รับผลผลิตสูงมาก หรือในขณะที่เกษตรกรบางคนได้รับผลผลิตต่ำ เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรในการป้องกันความหายนะอันจะเกิดขึ้นในปีเพาะปลูกนั้น ทางโครงการฯ ควรจะให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องธนาคารข้าว/ธนาคารข้าวโพด สำหรับช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาผลผลิตตกต่ำ ที่ผ่านมามีทั้งสองพื้นที่นั้น มีปัญหาสำคัญคือมอดข้าวโพด ซึ่งเกษตรกรควรได้รับคำแนะนำหาวิธีการกำจัดและป้องกัน

ตารางที่ 52.

ค่าเฉลี่ยตัวกลางผลผลิตข้าวโพด (กก./ไร่) (แยกตามเผ่า)

	แปลงอนุรักษ์ที่ดินและน้ำ			แปลงดั้งเดิม		
	จำนวน	ค่าเฉลี่ย ตัวกลาง	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย ตัวกลาง	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
พื้นที่ทั่วไป						
ลิซอ	5	515.8	125.9	3	404.6	134.5
มุเซอร์	17	420.3	135.6	12	260.1	121.6
อีโก้	24	394.9	209.5	22	214.5	141.8
ไทยใหญ่	1	678.4	0.0	1	838.4	0.0
กะเหรี่ยง	6	383.3	239.3	1	369.1	0.0
ไทย	5	529.9	126.1	2	393.6	4.5
จีน	4	471.5	317.8	3	312.2	270.3
เย้า	1	618.7	0.0	1	520.5	0.0
รวม	63	433.9	190.7	45	277.9	173.2
พื้นที่ลุ่มน้ำกลาง						
ลิซอ	10	508.6	221.5	11	397.0	185.8
มุเซอร์	38	408.9	150.6	37	314.1	148.4
ไทยใหญ่	8	385.6	187.1	2	348.8	79.9
กะเหรี่ยง	3	258.1	119.5	2	354.1	289.6
ไทย	1	499.2	0.0	0	.	.
รวม	60	416.3	171.3	52	334.5	158.9

ตารางที่ 53 ได้แสดงถึงความแตกต่างของผลผลิตระหว่างแปลงอนุรักษ์ กับแปลงดั้งเดิม ของเกษตรกรแต่ละคนเผ่า แต่มีหลายกรณีที่เกษตรกรไม่มีทั้งแปลงดั้งเดิม และแปลงอนุรักษ์ของชาวไท ในกรณีนี้ ผลผลิตของเกษตรกรจะไม่มี การคิดคำนวณรวมเข้าไปด้วย ดังนั้นตารางนี้จะแสดงให้เห็น ค่าความแตกต่างของผลผลิต เมื่อผลผลิตของเกษตรกรมีค่าคงที่ แต่อย่างไรก็ตาม มีตัวแปรอื่น ๆ ที่มีผลต่อผลผลิต ทำให้ผลผลิตไม่เท่ากัน เช่น ชนิดของดิน ทิศทางของแปลง จำนวนแรงงานที่ใช้ต่อไร่ จำนวนครั้งในการกำจัดวัชพืช เป็นต้น

PAYAP UNIVERSITY

ตารางที่ 53.

ค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยตัวกลางผลผลิตข้าว ในระหว่างแปลงอนุรักษ์ดินและน้ำ และแปลงดั้งเดิม (แยกตามเผ่า)

	จำนวน(กก./ไร่)	ค่าเฉลี่ยตัวกลาง	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
พื้นที่ห้วย			
ลิซอ	3	170.0	23.0
มุเซอร์	12	198.0	130.1
อีโก้	20	186.9	189.3
ไทยใหญ่	1	-150.0	0.0
กะเหรี่ยง	1	- 6.4	0.0
ไทย	1	302.9	0.0
จีน	3	92.5	90.8
เข่า	1	98.2	0.0
รวม	42	169.9	162.3
พื้นที่ลุ่มน้ำกลาง			
ลิซอ	9	59.7	256.0
มุเซอร์	36	126.3	150.0
ไทยใหญ่	2	57.6	211.1
กะเหรี่ยง	2	-164.0	265.5
ไทย	0	.	.
รวม	49	99.4	183.1

ตอนที่ 2 ข้าว

เช่นเดียวกับผลผลิตข้าวโพด ค่าเฉลี่ยผลผลิตของข้าวระหว่างเผ่าจะมีตัวแปร
มากในทั้งสองพื้นที่ ดังปรากฏในตารางที่ 54 อย่างไรก็ตามการแปรค่าตัวแปรจะต้องทำ
จากขนาดของตัวอย่างที่ไม่ใหญ่มากนัก

ในหลายกรณีที่ค่าเฉลี่ยผลผลิตรวมของแปลงอนุรักษ์ต่ำกว่าแปลงดั้งเดิม ซึ่ง
ต่างกับผลผลิตข้าวโพด ซึ่งโดยปกติแล้วเราจะพบว่าข้าวที่ใส่ปุ๋ยนั้นจะได้รับผลผลิตสูงกว่าที่
ไม่ได้ใส่ปุ๋ย มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกษตรกรที่ได้ผลผลิตข้าวในแปลงอนุรักษ์ต่ำกว่าแปลง
ดั้งเดิม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรสัมภาษณ์ เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสาเหตุ ความแตก
ต่างของผลผลิตข้อเสนอแนะดังกล่าวมาแล้วเกี่ยวกับ การจัดตั้งธนาคารข้าว/ข้าวโพด ที่
สามารถช่วยเกษตรกรที่มีผลผลิตต่ำในปีนั้น

ตารางที่ 54.

ค่าเฉลี่ยตัวกลางผลผลิตข้าว (กก./ไร่) (แยกตามเผ่า)

	แปลงอนุรักษ์ดินและน้ำ			แปลงดั้งเดิม		
	จำนวน (กก./ไร่)	ค่าเฉลี่ย ตัวกลาง	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน (กก./ไร่)	ค่าเฉลี่ย ตัวกลาง	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
พื้นที่กว่าว						
ลิซอ	3	292.7	200.1	1	382.9	0.0
มุเซอ	13	264.6	133.0	13	234.9	118.1
อ็อกอ	26	354.0	112.6	25	324.3	100.2
ไทยใหญ่	1	532.7	0.0	0	.	.
กะเหรี่ยง	6	362.2	79.8	5	282.8	52.7
ไทย	5	210.0	146.0	3	289.8	61.4
จีน	6	389.0	68.3	4	335.1	82.2
เย้า	1	118.3	0.0	0	.	.
รวม	59	319.4	129.8	50	296.3	103.8
พื้นที่ลุ่มน้ำกลาง						
ลิซอ	13	258.4	123.7	13	243.8	115.6
มุเซอ	38	305.9	125.9	35	202.4	84.9
ไทยใหญ่	8	156.2	137.3	4	159.8	123.7
ไทย	1	262.6	0.0	0	.	.
รวม	60	274.9	133.7	52	209.5	96.9

จากตารางที่ 55 จะให้เห็นความแตกต่างผลผลิตข้าวต่อไร่ของเกษตรกรคนเดียวกัน สำหรับแปลงอนุรักษ์และแปลงดั้งเดิม เกษตรกรหลายคนที่ไม่มีแปลงทั้งสองชนิด

และเกษตรกรบางส่วนที่วัดผลผลิตเฉพาะแปลงดั้งเดิม จึงเป็นผลทำให้จำนวนเกษตรกรรวม
ในตาราง 55 น้อยกว่าในตารางที่ 54

ตารางที่ 55.

ค่าเฉลี่ยความแตกต่างผลผลิตข้าวระหว่างแปลงอนุรักษ์ดินและน้ำ
และแปลงดั้งเดิม(กก./ไร่) (แยกตามเผ่า)

	จำนวนปี		
	จำนวน(กก./ไร่)	ค่าเฉลี่ยตัวกลาง	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
พื้นที่ท้าววี			
ลือ	1	-321.0	
มุเซอ	8	6.2	167.7
อีโก้	18	15.6	114.9
ไทยใหญ่	0	.	.
กะเหรี่ยง	2	120.8	64.3
ไทย	2	- 10.9	135.6
จีน	4	60.4	113.7
เข่า	0	.	.
รวม	34	10.5	136.8
พื้นที่ลุ่มน้ำกลาง			
ลือ	12	29.7	162.7
มุเซอ	33	100.4	146.7
ไทยใหญ่	4	- 1.3	81.4
ไทย	0	.	.
รวม	49	74.8	149.2

ตอนที่ 3

ถั่วแดง

ได้มีการวัดผลผลิตถั่วแดงของเกษตรกร 80 คน ซึ่งทั้งหมดนั้นอยู่ในแปลงอนุรักษ์
๓ แม้ว่าเกษตรกรบางคน เริ่มปลูกถั่วแดงในแปลงดั้งเดิม และได้ผลผลิตเป็นที่น่าพอใจ
ผลผลิตต่อไร่ ปรากฏในตารางที่ 56

ถั่วแดงในปีประสบปัญหาเกี่ยวกับแมลงและโรคพืช โดยเฉพาะโรคแอนแทรก
โนซิส ได้มีการเสนอแนะให้เกษตรกร ได้รับการอบรมเพิ่มเติม เกี่ยวกับการแยกแยะ
ชนิดของแมลงที่เป็นอันตรายต่อถั่วแดงและวิธีการป้องกัน

PAYAP UNIVERSITY

ตารางที่ 56.

ค่าเฉลี่ยผลผลิตถั่วแดง (กก./ไร่) ในแปลงอนุรักษ์ดินและน้ำ (แยกตามเผ่า)

	กก. ต่อไร่		
	จำนวน(กก./ไร่)	ค่าเฉลี่ยตัวกลาง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
พื้นที่ทวารวดี			
ลือซ้อ	1	72.3	0.0
มูเซอ	15	85.5	38.1
อังก่อ	12	163.9	87.8
กะเหรี่ยง	6	114.3	78.5
ไทย	2	102.7	82.5
จีน	4	187.1	112.7
รวม	40	124.0	78.8
พื้นที่ลุ่มน้ำลาง			
ลือซ้อ	6	102.2	46.5
มูเซอ	27	133.4	52.0
ไทยใหญ่	6	129.1	57.2
ไทย	1	43.4	0.0
รวม	40	125.8	52.9

ถั่วแดงมีราคาอยู่ระหว่าง 8 ถึง 11 บาทต่อกิโลกรัม เกษตรกรหลายคนที่ขายผลผลิตของตนให้แก่พ่อค้าภายในหมู่บ้านตน ในขณะที่ส่วนน้อยจะนำผลผลิตมาขายที่ เชียงใหม่ มีข้อเสนอแนะว่าควรจะมีการจัดอบรมให้ความรู้ ทางด้านการตลาด เกี่ยวกับถั่วแดง เช่น จะมีการรวมผลผลิตขายด้วยกัน ตลาดรับซื้อใน เชียง ใหม่อยู่ที่ใด การได้รับรู้เกี่ยวกับราคา

ในห้องตลาดก่อนที่จะนำผลผลิตมาขาย เป็นต้น การรวมผลผลิตแล้วนำมาขายจะทำให้ได้
ราคาดีกว่าการขายแบบต่างคนต่างขาย

ตอนที่ 4

แก้วดำ

มีเกษตรกรเพียง 9 คนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตแก้วดำ จึงไม่สามารถวิเคราะห์ผล
ผลิตได้ ค่าเฉลี่ยผลผลิตของตำบลวาปี 124 กก.ต่อไร่ ส่วนนี้เห็นน้ำกลาง ค่าเฉลี่ยผลผลิต
125.8 กก.ต่อไร่ จะสังเกตเห็นได้ว่าแก้วดำ จะไม่ออกดอก จนกระทั่ง 4-5 เดือนหลัง
จากที่ปลูก และส่วนใหญ่จะถูกทำลายโดยแมลง

ตอนที่ 5

ถั่วเขียวแดง

มีเกษตรกร 3 คนเท่านั้นที่ปลูก จึงไม่สามารถวิเคราะห์ผลได้